

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 46771
Nom: Crítica teatral i anàlisi dramàtica
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2267 - M.U. Estudis Hispànics Avançats: Aplicacions i Investigació	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2267 - M.U. Estudis Hispànics Avançats: Aplicacions i Investigació	Crítica teatral i anàlisi dramàtica	OPTATIVA

COORDINACIÓ

PERIS LLORCA JESUS

RESUM

En el pla d'estudis del Títol de Màster, aquesta assignatura s'integra en l'itinerari II (Literatura i Teatre Hispànic) i en l'itinerari III (Formació Hispanística).

Aquesta assignatura promou dos objectius complementaris. En primer lloc, s'ocupa de l'anàlisi dels espectacles teatrals i la seua valoració, tant des d'una vessant acadèmica com des d'una vessant periodística. El seu perfil, consegüentment, és triple: acadèmic, investigador i professional, mentre el seu propòsit és oferir a l'estudiantat els elements bàsics per a la comprensió de l'espectacle i per a la seua ulterior valoració crítica, així com l'aprenentatge del maneig de les ressenyes, els comentaris crítics i tots els instruments bibliogràfics i en xarxa, que constitueixen fonts bàsiques de la història de les pràctiques escèniques. En segon lloc, es proposa abordar l'anàlisi de textos dramàtics, proporcionant a l'estudiant les eines necessàries per a la comprensió del treball dramàtic. Per a la consecució d'aquests fins es treballarà amb textos teatrals prèviament indicats pel professor, així com amb determinats espectacles que puguin estar en cartell al llarg del curs.

Tal com es detalla en el volum de treball, a les activitats formatives de caràcter presencial s'afegeix la participació en conferències i seminaris organitzats pel Departament de Filologia Espanyola.

Esta assignatura té en compte especialment el ODS 4, i, en concret, contribueix a "garantir que tots els

alumnes adquirisquen els coneixements i les habilitats necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible", la qual cosa inclou, entre altres aspectes, "els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no violència, ciutadania i valoració de la diversitat cultural".

El professorat de l'assignatura participa en el Projecte d'Innovació concedit pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa de la UV: DTD_iLAB: aprenentatge col·laboratiu per projectes interdisciplinaris.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2267 - M.U. Estudis Hispànics Avançats: Aplicacions i Investigació

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguem comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaços d'adquirir i aplicar coneixements sobre les tècniques i els procediments d'escriptura acadèmica.

Ser capaços d'analitzar críticament i d'explicar textos, elegint la metodologia filològica específica en funció del públic potencial a què s'adrecen

Ser capaços d'aplicar en entorns professionals els coneixements i destreses adquirits, i d'analitzar el conjunt de variables que intervenen en l'encreuament entre teoria i pràctica, captant conflictes i negociant solucions, en el marc del diàleg i de la defensa de drets i obligacions, amb criteris deontològics i laborals.

Ser capaços d'emprar els recursos institucionals, els grans instruments científics, les tècniques, les bases de dades i biblioteques, la bibliografia, les revistes especialitzades i els nous recursos proporcionats per les TIC en l'àmbit d'estudi.

Ser capaços d'exercir un treball en equip, fomentant les relacions interpersonals, el diàleg, el respecte a l'altre i la no discriminació, ni lingüística ni social.

Ser capaços de desenvolupar la docència i la investigació en matèries de filologia hispànica

Ser capaços de llegir críticament textos i d'analitzar-los i explicar-los pel que fa a les claus del debat cultural de l'època històrica en què aquests textos s'inscriuen.

Ser capaços de realitzar una lectura crítica, analítica i competent de tota mena de textos filològics hispànics, en funció d'un mètode d'anàlisi adequada a aquests, mitjançant el qual siga possible extraure totes les seues implicacions, tant de forma com de contingut

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El concepte de crítica teatral i la seua perspectiva històrica

La funció de la crítica. La crítica com a medidora entre el creador i el públic. La crítica i els mitjans de comunicació. El paper social de la crítica. Tècniques per a l'elaboració del discurs crític.

2. El concepte de teatre

La qüestió dels seus orígens i genealogia. Paradigmes científics i models d'anàlisi teatral. Teatre i text. Teatre i literatura. Teatre i cinema. Translacions, traïcions, concomitàncies.

3. Definició de conceptes relacionats amb el text dramàtic

Autor, dramaturg, adaptador, dramaturgista, director literari, director artístic, director d'escena, versió, adaptació. Estatut i filiació del dramaturg en el teatre clàssic i en el teatre contemporani.

4. Els components del drama

Les informacions liminars. Diàlegs i acotacions. Argument i acció. Conflicte i personatges. Temps i espai. Les estructures: actes, quadres, escenes. Els desenllaços. Llenguatges i mètrica. La perspectiva teatral.

5. Anàlisi i treball dramàtic

Desenvolupament pràctic en classe d'un treball d'anàlisi dramàtic complet a partir d'una obra concreta.

Aquests continguts es reflectiran en els següents resultats d'aprenentatge:

Identificar els grans corrents de la crítica literària i teatral, contrastades amb textos teatrals espanyols i llatinoamericans significatius, atesos els enfocaments transversals, multidisciplinaris i ideològics.

Integrar coneixements i formular judicis propis sobre les teories crítiques i les obres teatrals hispàniques que consideren les complexes relacions entre art i societat.

Aplicar els coneixements adquirits sobre les tècniques i els procediments d'obres teatrals en entorns nous o poc coneguts.

Debatre i comunicar les conclusions aconseguides a públics, especialitzats o no, d'una manera clara i precisa.

Elaborar treballs, individuals o en equip, de crítica, edició i creació de corpus teatrals hispànics.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	20,00
Total hores	20,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	3,00
Estudi i treball autònom	52,00
Total hores	55,00

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral (exposició de continguts a partir de desenvolupaments teòrics) amb diferents recursos (textos, audiovisuals, etc.)

Classes pràctiques participatives (exercicis, exposicions, debats, test, etc.), realitzades en grup i/o de manera individual.

Usos de procediments i estratègies deductius en l'aplicació del coneixement adquirit: detecció i resolució de problemes, activitats de manera individual o en grup (exercicis, lectura i comentari crític de diferents

textos, realització de treballs escrits i/o exposició oral dels resultats, etc.) a partir de l'exposició prèvia de continguts.

Usos de procediments i estratègies inductius en l'aplicació del coneixement adquirit: detecció i resolució de problemes, activitats de manera individual o en grup (exercicis, lectura i comentari crític de diferents textos, realització de treballs escrits i/o exposició oral dels resultats, etc.) a partir de directrius bàsiques per a formular un desenvolupament teòric posterior.

AVALUACIÓ

Valoració de la participació activa a l'aula (exposició i exercici). 10 %. Fins a 1 punt. No recuperable en segona convocatòria.

Valoració a partir de proves finals escrites o orals que demostrin les competències adquirides (en concret: anàlisi d'un text dramàtic i d'una ressenya d'un espectacle teatral). 90 %. Fins a 9 punts. Recuperable en segona convocatòria.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

Tant en les proves com en les activitats, s'exigirà correcció ortogràfica, gramatical i lèxica. Cada incorrecció comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar a suposar un suspens.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

BIBLIOGRAFIA

AA.VV. (1985): *El personaje dramático*, Madrid, Taurus.

ABIRACHED, R. (1994): *La crisis del personaje en el teatro moderno*, Madrid, ADE.

ALATORRE, Claudia Cecilia (1994): *Análisis del drama*, México, Col. Escenología.

ALONSO DE SANTOS, José Luis (1998): *La escritura dramática*, Madrid, Castalia.

ARISTÓTELES (1974): *Poética*, edición de V. García Yebra, Madrid, Gredos.

- BENTLEY, E. (1982): *La vida del drama*, Buenos Aires, Paidós.
- BETTETINI, G. (1977): *Producción significativa y puesta en escena*, Barcelona, Gustavo Gili.
- BOBES, M.^a del Carmen (1987): *Semiología de la obra dramática*, Madrid, Taurus.
- BOBES, M.^a del Carmen (1988): *Estudios de semiología del teatro*, Valladolid, Aceña-La Avispa.
- CASTAGNINO, Raúl H. (1981): *Teorías sobre texto dramático y representación teatral*, Buenos Aires, Plus Ultra.
- CEBALLOS, Edgar (1995): *Principios de construcción dramática*, México, Col. Escenología.
- DE LA PARRA, Marco Antonio, *Para un joven dramaturgo (Sobre Creatividad y Dramaturgia)*, Madrid, CNTE.
- GARCÍA BARRIENTOS, J.L. (1991), *Drama y tiempo*, Madrid, CSIC.
- GARCÍA BARRIENTOS, J.L. (2001), *Cómo se comenta una obra de teatro*, Madrid, Síntesis.
- GARCÍA DEL TORO, Antonio (2011): *Teatralidad. Cómo y por qué enseñar textos dramáticos*, Barcelona, Graó.
- GUTIÉRREZ FLÓREZ, Fabián (1993): *Teoría y praxis de semiótica teatral*, Valladolid, Universidad de Valladolid.
- HELBO, André (1989): *Teoría del espectáculo*, Buenos Aires, Galerna.
- HORMIGÓN, Juan Antonio (2002): *Trabajo dramático y puesta en escena*, Vol. II, Madrid, ADE.
- KOWZAN, T. (1997): *El signo y el teatro*. Madrid, Arco/Libros.
- LAWSON, John Howard (1995): *Teoría y técnica de la escritura de obras teatrales*, Madrid, ADE.
- LESSING, G.E. (1993): *Dramaturgia de Hamburgo*. Madrid, ADE.
- MEDINA VICARIO, Miguel (2000): *Los géneros dramáticos*, Madrid, Fundamentos.
- OSUNA, R. (1991): *Sociopoética de la dramaturgia*. Madrid, Orígenes.

PAVIS, Patrice (2000): *El análisis de los espectáculos. Teatro, mimo, danza, cine*, Barcelona, Paidós.

RIVERA, Virgilio Ariel (1989): *La composición dramática. Estructura y cánones*, México, Col. Escenología.

ROMERA CASTILLO, José, ed. (2002), *Del teatro al cine y la televisión en la segunda mitad del siglo XX*, Madrid, Visor Libros.

ROSSELLÓ, Ramon X. (1999): *Anàlisi de l'obra teatral (teoria i pràctica)*, Barcelona, IIFV- Publicacions de l'Abadia de Monserrat.

RUBIO MARTÍN, María, De la Fuente, Ricardo y Gutiérrez, Fabián (1994): *El comentario de textos narrativos y teatrales*, Salamanca, Ediciones Colegio de España.

SANCHIS SINISTERRA, José (2003): *Dramaturgia de textos narrativos*. Ciudad Real, Ñaque.

SZONDI, P. (1994): *Teoría del drama moderno*. Barcelona, Destino.

THOMASSEAU, J.M. (1989): *El melodrama*. México, FCI.

TRAPERO, Patricia (1989): *Introducción a la semiótica teatral*, Mallorca, Universidad.

TORDERA, Antonio (1979): «Teoría y técnica del análisis teatral», en VV.AA., *Elementos para una semiótica del texto artístico*. Madrid, Cátedra, pp. 155-199.

TORO, Fernando de (1987): *Semiótica del teatro. Del texto a la puesta en escena*, Buenos Aires, Galerna.

UBERSFELD, Anne (1989): *Semiótica teatral*, Madrid, Cátedra/Universidad de Murcia.

UBERSFELD, Anne (1997): *La escuela del espectador*, Madrid, ADE.

VELTRUSKY, Jirí (1990): *El drama como literatura*, Buenos Aires, Galerna.

VILLEGAS, Juan (1991): *Nueva interpretación y análisis del texto dramático*, Ottawa, Girol Books.

VILLEGAS Juan (1988): *Ideología y discurso crítico sobre el teatro de España y América Latina*, Minneapolis, The Prisma Institute.